

**ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
ДІЛОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
З ІНШИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ВНЗ**

Н.М. Півень, доцент, ст. викладач, ДВНЗ «ПДТУ»

Одним із основних компонентів суб'єктно-діяльнісної моделі формування поняттєво-категоріального апарату, основ культури усного й писемного ділового мовлення з фахової тематики у майбутніх бакалаврів технічного профілю на основі забезпечення МПЗ ділової української мови з фундаментальними дисциплінами нами обрано **змістовий компонент**. Він характеризує загальні та спеціальні комунікативні якості фахівця технічного профілю, а також комунікативні, мовні й мовленнєві знання, які становлять основу його професійної комунікативної компетентності. Цей компонент моделі має бути орієнтованим на проектування змісту вивчення ДУМ як професійно-комунікативних контекстів, спрямованих на формування у студентів здатності до ділового мовлення, поняттєво-категоріального апарату з фундаментальних дисциплін. Для занурення МФТП в україномовне фахове середовище варто опрацювати навчально-методичний комплекс із ДУМ, а також навчальний посібник «Українська мова за професійним спрямуванням». Вони мають такі особливості: фахова направленість, наступність і діяльнісний характер.

Реалізації цього компонента сприяє наступний – **організаційно-дидактичний**, що характеризує: 1) організаційну роботу різних суб'єктів освітнього процесу в ВНЗ – педагогів, кафедр, деканатів, ректорату щодо забезпечення МПЗ у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців технічного профілю; 2) методичну роботу педагогів і кафедр щодо дидактичного забезпечення викладання ДУМ на основі дотримання методики МПЗ.

У процесі опрацювання навчально-методичного комплексу викладання ДУМ майбутнім фахівцям технічного профілю слід дотримуватися **принципів діяльнісного чи контекстного навчання**, серед яких важливими є такі: *принцип послідовного моделювання* в навчальній діяльності студентів елементів вивчення фундаментальних дисциплін, окремих епізодів майбутньої професійної діяльності, що визначає діяльнісну методику й технологію вивчення ними ДУМ, стимулює їх активну свідому участь у навчальному процесі, зацікавлене опанування прийомів фахового розв'язання квазіпрофесійних задач у логіці технологічних процесів їх майбутньої

професійної діяльності в ситуаціях ділового мовлення; *принцип проблемності та контекстності* змісту ДУМ і процесу його розширення; *принцип психолого-педагогічного забезпечення особистісного включення студента в навчальну діяльність* як творчого суб'єкта, основним механізмом реалізації якого є суб'єкт-суб'єктні взаємини між педагогом і студентами; *принцип актуалізації інтелектуального, комунікативного та професійного потенціалів особистості студента в навчальній діяльності*, у процесі розв'язання квазіпрофесійних задач; змісту навчального матеріалу та методик його вивчення мають стосуватися всіх сфер психіки студента, активізувати його потенційні можливості, сприяти їх актуалізації та стимулювати до нових навчальних досягнень; *принцип забезпечення МПЗ ділової української мови з фундаментальними дисциплінами*, що повинен відбуватися за такими напрямками: методичне й змістовне забезпечення активної мовленнєвої діяльності студентів у змодельованій квазіпрофесійній діяльності; творче використання основних понять і категорій фундаментальних дисциплін для забезпечення наявних МПЗ; творча квазіпрофесійна та навчально-дослідницька діяльність студентів; активна самостійна навчальна діяльність студентів у позааудиторний час щодо опанування ділової української мови; *принцип варіативності, гнучкості та динамічності навчально-методичного комплексу*, що забезпечує реалізацію основних напрямів попереднього принципу, оскільки навчальні завдання, проблемні ситуації та квазіпрофесійні задачі мають, з одного боку, бути цікавими для всіх студентів, кожен із них повинен знайти для себе перспективний навчальний матеріал за своїми можливостями щодо вивчення ДУМ у безпосередньому взаємозв'язку з фундаментальними дисциплінами, а з іншого – враховувати індивідуальні інтереси кожного студента, задовольняти його комунікативні потреби, сприяти актуалізації комунікативного потенціалу та формувати основні складові професійної комунікативної компетентності.

Навчально-методичний комплекс із ДУМ для майбутніх фахівців технічного профілю має включати такі блоки: інформаційний: загальна інформація, яка стосується ДУМ, поняттєво-категоріального апарату з фундаментальних дисциплін, а також особливостей ділового мовлення фахівців технічного профілю; це різноманітні дидактичні матеріали у вигляді довідкової інформації, програм, планів семінарських і практичних занять, квазіпрофесійні задачі та вправи для самостійного опрацювання; *технологічний*: комплекс методів і засобів розв'язання навчальних і квазіпрофесійних задач у межах модульного навчання; *блок комплексу педагогічних умов*, які забезпечують МПЗ ділової української мови з фундаментальними дисциплінами.